

RÖRELSEN IGENOM
Jerker Virdborg

Tidigt en kväll träffas jag och Hampus Wernemyr högst upp på Junkergatan i Örnsberg.

”Idag har jag arbetat i ateljén i så många timmar att jag tappat räkningen”, säger han.

Jag begrundar detta, jag står fullt beredd med min femväxlade svarta Rex. Han har på sig joggingskor och sina arbetskläder fläckade av oljestänk och lacknafta. Det är inte sol, det regnar inte heller, det är varken varmt eller kallt.

Han ler och ser uppriktigt glad ut.

”Då är det dags?” säger han.

Och så springer han.

Jag sitter upp på cykeln och följer efter. Först nerför Stenkilsgatan och förbi Aspuddsparken, sedan ner till Vinterviken med badplatsen och Alfred Nobels igenvuxna spränggropar.

”Jag målar varje dag, jag springer varje dag”, säger han medan jag cyklar precis bredvid honom på en av de lummiga stigarna.

”Ibland rör jag mig i helt omöjlig terräng, jag behöver få självdistanst och lugna tankarna. Jag koncentrerar mig extremt hårt när jag målar, jag vill helst bli klar i en enda sittning. Jag måste arbeta med olja, det ger en nervig utmaning eftersom den torkar så långsamt, minsta lilla misstag kan bli ödesdigert.”

Vi passerar ett av de låga båthusen närmast Mälaren och med ens styr han mot en stor öppen port i klippväggen.

”Att springa så här på kvällen är ett sätt att återvända till den andra världen efter att jag har befunnit mig så länge inne i min egen, i ateljén.”

Vi passerar en uppställningsplats för småbåtar som finns insprängd i berget, ett underligt kyligt blått ljus mellan vaggorna och skroven därinne får en grupp spridda föremål att kasta långa skuggor över betonggolvet: Ett blåsinstrument, en uppstoppad svan, ett skelett - de ser ut att stå uppställda där som inför en auktion - och så är vi ute i fria luften på andra sidan igen, och jag förbluffas över hur snabbt vi tog oss tvärs igenom berget.

”Jag väljer alternativa vägar”, säger han, ”jag har vissa mål förstås men jag vägrar ta samma rutt som igår.”

Och snart är vi redan långt vidare.

Skuggorna faller över förortsgatorna medan vi fortsätter österut, in i Gröndal, förbi en idrottsplats, förbi pizzerior, frisör-salonger, busshållplatser. I uppførsbacken som leder förbi en öde lekplats med övergivna trähästar i full galopp får jag svårt att hänga med i tempot trots att jag ligger på ettans växel.

”Jag har höga krav, alla målningar som jag inte är absolut nöjd med bränner jag i eldtunnan på landet”, säger han, utan att vara det minsta andfådd, ”de bilder jag brukar bli mest belåten med är när jag lyckats få kontakt med något bortom mig själv, som om ett antal utsträckta famlande händer på den andra sidan lyckas nå igenom barriären och vidröra mig, via mina ögon.”

Och vi fortsätter vidare genom södra förortsstockholm.

Framför oss skymtar efter en liten stund kvarteren i Liljeholmen men istället för att följa Tvärbanans sträckning tar han plötsligt in på en av gatorna bakom Färgfabriken och vi är snart nere på en av kajerna i hamnen. Jag tvingas hålla noga koll på järnvägsspåren så att inte framhjulet fastnar, han drar inte ner på hastigheten medan vi tar oss in på en helt tom lastgata där det luktar olja och traverskranen ovanför oss löper som ett skyddande tak hela vägen bort mot bron över till Södermalm.

”Kan vi verkligen röra oss fritt här?” säger jag.

”Jag bryr mig inte, det blir som det blir, skulle man rita in på en karta hur jag förflyttar mig så blir det aldrig någon rät linje, oförutsägbarheten är en grundförutsättning.”

Vi tar oss förbi en rad väldiga husfasader med nedfallen puts men väggarna är också fyllda med ditmålade närbilder av varelser, vi passerar den ena efter den andra, de tycks hämtade från sagor, dataspel, digitala drömvärldar: En tomte med frånvarande blick, en gorilla, en inåtvänd clown, en neonbelyst drake.

”Jag tänker på mina idéer som stillbilder ur en film, en hel berättelse i en enda förstelnad ruta.”

Vi når fram till en ny backe, en lång gångväg som leder upp till själva Liljeholmsbron och jag tvingas ställa mig på tramporna för att orka.

Men - han fortsätter springa.

Snart är vi uppe på spannets krön, det glittrar i vattnet långt under oss och så har vi redan korsat bron och är inne på Hornsgatan där gatubelysningens lyktor gungar synkront i en lång serie tunna svarta vajrar.

”Jag dras till ett slags bildpoetisk svärta, till en humor som samtidigt leder ner mot helt andra existentiella plan”, säger han och pekar samtidigt upp på de orangegula ljusen: ”När jag hamnar här tänker jag alltid på Eugen Jansson.”

Vi fortsätter ner mot Zinkensdamm, jag vet inte vilken bakgata vi rör oss på, där är mycket stilla, det enda som hörs är ljudet av de regelbundna löpstegen mot asfalten och navets jämna tickande från bakhjulet.

Under några sekunder tvingas vi dröja vid ett rödljus i en korsning, en ström av fordon, människorna trängs på trottoarerna, i skyltfönstren en uppsjö av föremål, överallt rörelser, former.

”Jag kommer fortsätta måla. Jag vill inte få ont i magen av mina bilder, så länge jag slipper det kan jag släppa dem ifrån mig. Jag gick ut Mejans i våras och nu är jag här, jag gråter av fartvinden när jag springer, gör inte du det också, uppe på cykeln?”

Jag nickar till svar.

Och så rör vi oss igen, ner mot Slussen, där kvällshimlen över Saltsjön blir allt mörkare och nu har jag hunnit bli riktigt trött och det märks på min andning.

”Vidare, vi måste fortsätta”, säger han mitt i ett löpsteg när vi kommer ut på Skeppsbron, och nu ligger han flera meter framför mig, ”det är långt, långt kvar.”

